

A 1698/presidiet

Flytjandi:
Flokkahópur miðjumanna

Afgreiðsla:
Forsætisnefnd

Málsnúmer: 16-00284-2

Þingmannatillaga um að efla sáttamiðlun sem norrænt vörumerki

Tillaga

Flokkahópur miðjumanna leggur til að

Norðurlandaráð beini tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar um

að forsætisráðherrar Norðurlandanna taki sáttamiðlun og friðarviðræður með sem viðfangsefni í verkefni sitt um alþjóðlegt hlutverk Norðurlanda

að ein af komandi stefnumótandi úttektum, t.d. hugsanleg „Stoltenberg II“, leggi áherslu á norrænt samstarf til að skapa frið á áttakasvæðum heimsins

að Norðurlöndin komi á fót sameiginlegu háskólanámi á framhaldsstigi á sviði friðarviðræðna, t.d. með heitinu Nordic Master in Peace Building/Peace Negotiation

að komið verði á stofn skjalasafni um sáttamiðlun í einu Norðurlandanna, þar sem öll skjöl frá friðarviðræðum á árunum eftir seinni heimstyrjöldina verði varðveitt

Ennfremur leggur flokkahópur miðjumanna til

að Norðurlandaráð, í samstarfi við utanríkismálanefndir landanna, safni saman upplýsingum um hve miklu fjármagni er í raun varið á Norðurlöndunum í sáttamiðlun, bæði af hálfu ríkisins og einkaaðila

að Norðurlandaráð haldi málþing eða áheyrnarfund í samstarfi við utanríkismálanefndir landanna til að dreifa og safna þekkingu um norræna vinnu á sviði sáttamiðlunar

Aðdragandi

Norðurlöndin hafa lifað í sátt og samlyndi í 200 ár. Þrátt fyrir samkeppni og stundum ólíkar áherslur eigum við náð samstarf. Í ljósi þessa höfum við mikið að færa heiminum þegar kemur að framtíðarsýninni um að lifa í friði.

Mörg Norðurlandanna eru þekkt fyrir að starfa sem sáttamiðlarar á áttakavæðum heimsins. Á Norðurlöndunum eru tiltölulega margir aðilar virkir á þessu mikilvæga sviði sem vex og dafnar í takti við aukin átök í heiminum um leið og alþjóðasamfélaginu tekst ekki að leysa gömlu deilurnar.

Norðurlöndin eru missterk þegar kemur að lausn ágreiningsmála og sáttamiðlun, og löndin hafa í ólíkum mæli á vegum utanríkisþjónustu landanna útteilt þessum verkefnum til annarra aðila sem eru ekki á vegum ríkisins. Þessir aðilar vinna mikið á bak við tjöldin, en það veldur því að sátt er um að nota þá sem sáttamiðlara á svæðum þar sem embættismenn SP, forsetar, utanríkisráðherrar og aðrir eru ekki samþykktir.

Þá þekkingu sem nú er í höndum margra ólíkra aðila á sviði sáttamiðlunar mætti efla enn frekar með nánara norrænu samstarfi. Við ættum að geta séð heildarmyndina, það er að segja hvernig staða mála er á Norðurlöndunum núna: hvaða aðilar eru virkir og hvar þeir hljóta fjármögnun. Um leið og fjármagn í boði minnkar verðum við að nota hugmyndaflugið með tilliti til fjármögnunar á norrænni sáttamiðlun í framtíðinni.

Stoltenberg-skýrslan frá árinu 2009 leggur meðal annars til að Norðurlöndin komi á fót viðbragðssveit í friðarmálum, sem verði skipuð bæði hernaðarsérfræðingum og borgaralegum sérfræðingum, sem hægt væri að senda með litlum fyrirvara til áttakavæða heimsins. Tillöguna má rekja til sérfræðiþekkingar Norðurlanda á sviði svonefnds víðtæks umboðs, þ.e.a.s. í friðarstarfi sem viðkemur bæði hernaðarlegum og borgaralegum verkefnum, eins og t.d. að mennta lögreglumenn í að koma menningarminjum í samt lag aftur eða tryggja að réttarkerfið virki sem skyldi.

Við tillögu Stoltenbergs um norræna viðbragðssveit mætti bæta á gagnlegan hátt hugmyndinni um norrænt tengslanet sáttamiðlara.

Í þeim tilgangi að efla enn frekar þekkingu Norðurlanda á sviði sáttamiðlunar ættum við líka að efla norræna menntun og rannsóknir á þessu sviði, sem og að sjá til þess að alþjóðleg þekking á þessu sviði sé einnig aðgengileg á Norðurlöndum.

Helsinki, 14. október 2016

Anna-Maja Henriksson (sv)
Arto Pirttilahti (cent)
Britt Lundberg (ÅC)
Eva Kjer Hansen (V)
Hanna Kosonen (cent)
Jan Lindholm (MP)
Jenis av Rana (Mfl.)
Johanna Karimäki (gröna)
Katri Kulmuni (cent)

Krista Mikkonen (gröna)
Lars Tysklind (L)
Mikael Staffas (Lib)
Mikko Kärnä (cent)
Penilla Gunther (KD)
Rigmor Andersen Eide (KrF)
Ruth Vang (Framsókn)
Staffan Danielsson (C)
Tillie Martinussen (D)

Norðurlandaráð

A 1698/presidiet

Flytjandi:
Flokkahópur miðjumanna

Afgreiðsla:
Forsætisnefnd

Málsnúmer: 16-00284-2